

Verslag van het DOE-overleg te Bunschoten, 3 oktober 2014

Presentie

- Er zijn 32 personen aanwezig namens 22 samenwerkingsgemeenten en samenwerkende gemeenten.
- Van de DOE-groep zijn aanwezig: L.G. Compagnie, H. van Eeken, K. Muller, M. Oppenhuizen, W. van 't Spijker, R.J. Vreugdenhil en A.J. Minnema (secretaris)

1. Opening

Dagvoorzitter is L.G. Compagnie. Hij opent de vergadering en leest Lucas 15:1-10. Hij spreekt enkele meditatieve woorden naar aanleiding van dat bijbelgedeelte. 'Het gaat niet om de regels, maar om de omgang met het woord, met Jezus Christus.'

In zijn gebed vraagt hij om Gods zegen over de bijeenkomst. Compagnie heet de aanwezige broeders en zusters uit de kerken welkom. En in het bijzonder ds. D. Quant (oud-lid van de DOE-groep), die een toelichting zal geven op de besluiten van de generale synodes en de landelijke vergadering over samenwerking.

Vervolgens komen er een aantal huishoudelijke mededelingen langs.

2. Referaat

Ds. D. Quant haalt – gelardeerd met de nodige humor – de relevante besluiten van de GS-en en de LV voor de aandacht. Zijn referaat wordt hieronder in zijn geheel opgenomen.

DE BESLUITEN VAN DRIE KERKEN DOORGELICHT **referaat DOE-overleg Bunschoten - 3 oktober 2014**

1. Relatie NGK-GKv

Ongetwijfeld de gemakkelijkste van de drie: deze kerken zijn elkaar zeer genaderd na de laatste synoden. Items:

1. het verzoek van de NGK tot een verklaring van staat van hereniging op 31 oktober 2016, 499 jaar na de Reformatie - maar 50 jaar na het publiceren van de Open Brief, die toen leidde tot de scheuring in de GKv. *Reactie*: dankbaarheid voor die brief, en die te zien als aansporing om verder te gaan op de weg naar hereniging. Het is 'vertroostend en verblijdend' dat de Heer deze twee kerken zo dicht tot elkaar heeft doen naderen.
2. de constatering van de GKv dat er overeenstemming is over de hermeneutiek en dat daarom de belemmering die er was inzake de vragen rond vrouw en ambt is weggenomen.
Dat opmerkelijk, gezien het gegeven dat de GKv op dit punt zelf nog 'vastliep'. Duidelijk is in ieder geval dat een evt. verschil van inzicht op dit dossier de contacten niet zal belemmeren of bemoeilijken.
3. Al eerder was het thema over de trouw aan de belijdenis van de agenda verdwenen.
4. Besluit om de contacten voort te zetten en over te gaan van *gesprekken* naar gesprekken met het oog op *kerkelijke eenheid*.

5. Bij de NGK was blijdschap dat de GKv de NGK vertrouwen schenkt in haar omgang met de Schrift. Er is een sterke groei in plaatselijke situaties van toenadering en eenheid.

Als de tekenen ons niet bedriegen, dan zijn beide kerken fors gevorderd in het proces van toenadering en eenwording. Wat zullen de komende paar jaar hen brengen?

2. Relatie GKv-CGK

Dit dossier wordt al iets lastiger. Het rapport van beide deputaatschappen was uitermate positief, maar met name de bespreking op de synode van de CGK bevatte lastige elementen; items:

1. oude thema's als binding aan de belijdenis, toe-eigening van het heil, maar zeker ook de discussie die op hetzelfde moment als de synode samenkwam over vrouw en ambt, werden in de discussie ingedragen.
2. In de besluitvorming lijken deze niet zwaar te wegen, behalve als men let op de formulering van besluit 6: 'deputaten op te dragen zich te bezinnen op recente ontwikkelingen binnen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt), deze ontwikkelingen te taxeren in het licht van de groeiende kerkelijke eenheid tussen deze en onze kerken en deze te bespreken met de gereformeerd-vrijgemaakte deputaten'; daar schuilt de kwestie vrouw en ambt achter;
3. de genoemde thema's spreken ook mee wanneer het gaat om de roep naar landelijke eenheid. Er is een opmerkelijk verschil in formulering aan opdrachten aan deputaten van beide synodes:
GKv: bezinning op de vraag hoe de landelijke organisatie van beide kerkverbanden in de toekomst vorm moet krijgen;
CGK: bezinnen op de vraag of en, zo ja, hoe een *eventuele* landelijke organisatie van beide kerkverbanden in de toekomst vorm moet krijgen en daarbij ook verder te kijken dan alleen de contacten tussen de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) en de Christelijke Gereformeerde Kerken.
4. Alleen al daarom is het van fundamenteel belang dat beide synoden uitspraken dat het noodzakelijk is het plaatselijke gesprek over de prediking te stimuleren en waar mogelijk ook te faciliteren. Dáár komen bij uitstek de thema's die de GKv-synode daarbij noemde: 'visie op de gemeente, visie op de sacramenten en de kerkelijke vermaning' aan de orde, en worden deze bij het hart van de gemeenteleden gebracht.
5. Verlegenheid schuilt ook in het besluit van de CGK: 'deputaten op te dragen zich opnieuw bezig te houden met de opdracht die in 2010 al was gegeven, namelijk 'zich samen met de deputaten van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt) te bezinnen op de gevolgen van het feit dat er in steeds meer plaatsen contact is tussen kerken, terwijl landelijk in-eenschuiven van de kerkverbanden nu niet haalbaar is'; meer en meer zijn dat immers situaties die gaan knellen!

3. Relatie CGK-NGK

Ongetwijfeld inhoudelijk het lastigste van alle drie.

1. Niet van de kant van de NGK: de LV zegt: ' De gesprekken met Deputaten Eenheid van de CGK doen beseffen dat nog veel geïnvesteerd moet worden in goede samenspreking voordat daadwerkelijke kerkelijke eenheid mogelijk is. Maar dezelfde gesprekken stemmen ook hoopvol over de wijze waarop die gesprekken gevoerd kunnen worden en het mogelijke resultaat van die gesprekken. Hoewel op de GS CGK 2013 verschillende afgevaardigden zich kritisch uitlieten over de NGK en de soms verder gaande voorstellen van Deputaten niet omarmd werden, mogen wij dankbaar zijn voor de vooruitgang die op diverse terreinen geboekt is, concreet het besluit om te komen tot verdergaande samenwerking tussen CGK, NGK en GKv wat betreft de theologische opleiding, het besluit om plaatselijke samenwerking met NGK mogelijk te maken daar waar een driehoeksverhou-

ding met de GKv bestaat, het besluit dat het preken van NGK (mannelijke) predikanten in op CGK kansels mogelijk maakt, en de kleine opening die wordt geboden voor NGK afvaardiging naar CGK classes vanuit samenwerkingsgemeenten.'

2. Daaruit spreekt moed en vertrouwen.
3. De moeite zit - en dat al heel lang - bij de CGK. En daar wreekt zich - achteraf - dat er vanaf 1998-2010 feitelijk 'kerkelijk vrijblijvend' met elkaar gesproken is: de interkerkelijke relatie was bevroren, en dat gaf inhoudelijke ontspanning: men kon onbekommerd iets van elkaar vinden, zonder dat dit tot gevolgen leidde. Nu is dat ineens anders geworden en komen die pijnpunten weer terug:
4. De synode van de CGK benoemde namelijk concreet: 'deputaten op te dragen het gesprek over de geïnventariseerde (mogelijke) geschilpunten voort te zetten en na te gaan of en in hoeverre die geschilpunten het toepasbaar verklaren van de gehele bijlage 8 K.O. op de relatie met de Nederlands Gereformeerde Kerken in de weg staan. Deze (mogelijke) geschilpunten zijn: (a) het aanspreekbaar zijn op de belijdenis van alle ambtsdragers binnen de Nederlands Gereformeerde Kerken, (b) de binding aan het Akkoord voor kerkelijk samenleven en landelijke afspraken, (c) het toelaten van kinderen aan de avondmaalstafel; (d) vrouw en ambt, en (e) de visie op en wijze van omgaan met homoseksualiteit.' Ook de visie op vrouw en ambt moet door deputaten weer op de interkerkelijke agenda gezet worden Een lange en ingewikkelde weg ligt nog voor ons...

4. Andere beslissingen van de CGK m.b.t. NGK en GKv

Het merkwaardige was dat dit alles niet verhinderde om toch op andere punten voortgang te maken:

1. lid 1.d van bijlage 8 K.O van toepassing te verklaren op de relatie met de Nederlands Gereformeerde Kerken, met dien verstande dat de in deze bijlage bedoelde bevoegdheid en uitnodiging zich beperken tot mannelijke predikanten;
2. uit te spreken dat bijlage 8 K.O. bij wijze van uitzondering van toepassing is op die plaatselijke kerk uit het verband van de Nederlands Gereformeerde Kerken waarmee een gereformeerde kerk (vrijgemaakt) reeds nauwer samenleeft en waarmee een christelijke gereformeerde kerk in het kader van samensprekingen met de desbetreffende gereformeerde kerk (vrijgemaakt) dientengevolge tot enigerlei relatie komt.

Anderzijds was er weer een lastig punt, waar de synode geen positief besluit in kon nemen, namelijk in de wens om te komen tot afvaardiging van niet-chr. geref. ambtsdragers naar de meerdere vergaderingen van de CGK:

De synode was van oordeel:

1. dat het principieel en kerkordelijk mogelijk is niet-christelijk-gereformeerde ambtsdragers van samenwerkingsgemeenten af te vaardigen naar classisvergaderingen;
2. dat het op dit moment niet wenselijk is de grens die eerdere synodes hebben getrokken bij het plaatselijke en voorlopige karakter van samenwerking tussen kerken, te verschuiven, vanwege:
 - a. de reeds langer bestaande moeite met de doorwerking van de samenwerking op bovenplaatselijk vlak, welke onder andere blijkt uit het nog niet invoeren van het federatief groeimodel;
 - b. de ontwikkelingen in kerken waarmee wordt samengesproken en/of samengewerkt;
 - c. het principe dat ook de eenheid in eigen kerkverband in het oog moet worden gehouden;
3. dat, als besloten wordt om voort te gaan op de weg naar eenheid met andere kerken volgens de principiële lijn die deputaten met recht volgen (in concreto het afvaardigen van niet-christelijk-gereformeerde ambtsdragers naar de classisvergadering), er een bot-

sing ontstaat met een ander principe, namelijk het bevorderen van de eenheid in eigen kerkverband;

4. dat forceren van een besluit in de ene of andere richting betekent dat vooruit wordt gelopen op de uitkomst van de bezinning op de verhouding tussen enerzijds het zoeken naar eenheid met andere kerken van gereformeerd belijden en overige bredere kerkelijke contacten, en anderzijds de eenheid binnen eigen kerken (zie genomen besluit bij rapport 1a van commissie 4), en dat een besluit als bovengenoemd contraproductief zou werken met betrekking tot de eenheid;
5. dat het overigens wel wenselijk is rekening te houden met samenwerkingsgemeenten die geen volledige christelijk-gereformeerde afvaardiging kunnen samenstellen;

en besloot:

deputaten op te dragen:

- a. het gesprek met andere kerkverbanden waarmee onze kerken samenspreken dan wel samenwerken aan te gaan op het punt van de verhouding van de eenheid tussen kerkverbanden enerzijds en de eenheid binnen het eigen kerkverband anderzijds;
- b. eenzelfde gesprek te entameren binnen eigen kerkverband en de deputaten vertegenwoordiging te machtigen hen daarbij van dienst te zijn;
- c. aan de synode van 2016 verslag uit te brengen van het onder besluit a en b genoemde, opdat die synode in deze zaak vanuit een breder perspectief een besluit kan nemen.

en besluit verder

- d. intussen de samenwerkingsgemeenten tegemoet te komen door hun de mogelijkheid te bieden in situaties van overmacht voor een bepaalde classisvergadering een of twee niet-christelijk-gereformeerde ambtsdragers te zenden die door de classis als lid met adviseerende stem aanvaard kunnen worden.

Het was het laatste inhoudelijke besluit van de CGK-synode. En ongetwijfeld een besluit dat velen teleurstelde. Toch is te hopen dat juist dat binnenkerkelijke gesprek zoals dat geëntameerd zal worden, zal leiden tot meer begrip in elkaars motieven. Dat kan zowel binnenkerkelijk als interkerkelijk harten doen openen.

Het zal voor insiders - ook wel voor outsiders - duidelijk zijn dat de passen 'vooruit én achteruit' alles te maken met de ingewikkelde geestelijke gevarieerdheid binnen de CGK, waar de een zich aangetrokken voelt tot HHK en GB, en de ander tot GKv en NGK. Ook in kerkelijke opiniebladen blijkt de spanning die deze gevarieerdheid oproept. Toch is en blijft het een uitdaging om biddend te onderzoeken hoe principieel al deze verschillen nu werkelijk zijn in het licht van Schrift en belijdenis. Laten we dat biddend en zonder vooroordeel doen.

Dingeman Quant
oktober 2014

3. Informatieve vragenronde

In een korte informatieve vragenronde komen enkele punten aan de orde.

- Eerst het doorspreken op classicaal niveau over onderwerpen als prediking en toe-eigening van het heil. Dat is het eerst aangewezen platform om als gemeenten op regionaal niveau elkaars nieren te toetsen en van hart tot hart met elkaar te spreken over de kern van geloof en geloofsbeleving.

- Vervolgens wordt gevraagd naar de overeenstemming tussen GKv en NGK aangaande de hermeneutische regels. Wekt dat besluit geen verwondering? En zouden kerken daartegen niet in het geweer kunnen komen? *Quant* zegt inderdaad verrast en verwonderd te zijn over dit besluit van de GSEde 2014.

- Dan wordt nog gevraagd: Wat zijn de formele redenen voor het feit dat de GS van de CGK bezwaar heeft tegen afvaardiging naar de classis van kerkenraadsleden uit het GKv/NGK smaldeel van een samenwerkingsgemeente? *Quant* antwoordt dat het vooral zorgen zijn over de stevigheid van de binding aan de belijdenis, die een sterke rol spelen in deze besluitvorming van de CGK synode.

Broeder *H. Walinga* uit Ermelo geeft op zijn verzoek en met instemming van de DOE-groep een introductie van zijn boek *'Onvoltooid'*. Dat gaat over de noodzaak van kerkelijke eenheid en de moeilijkheid van de contacten. We moeten meer met elkaar spreken op de basis van het geloof en elkaar opzoeken, ook waar geen contacten zijn. Daarover heeft hij een vertelling geschreven.

4. Pauze

In de pauze genieten de afgevaardigden van een heerlijk Chinees – Indisch buffet. Koster en cateraar, bedankt!

5. Forumbespreking

Het forum wordt gevormd door de DOE-groep leden *K. Muller* (NGK) en *R.J. Vreugdenhil* (GKv) aangevuld met de inleider *D. Quant* (CGK). Gespreksleider is *W. van 't Spijker*.

De bespreking gaat in eerste instantie vooral over *“de constatering van de GKv dat er overeenstemming is (met de NGK) over de hermeneutiek en dat daarom de belemmering die er was inzake de vragen rond vrouw en ambt is weggenomen.”* Dit naar aanleiding van een opmerking van *J. van der Eijk* (GKv Dordrecht), die bij *Quant* euforie waarnam over deze uitspraak van de GS Ede 2014.

Vreugdenhil, lid van het moderamen van deze synode, reageert. Was het maar zo eenvoudig à la instemming met het VOP rapport. De belemmering die de GKv had, lag vooral op het punt van de manier van omgaan met de Heilige Schrift. DKE en CCS hebben in een groot aantal gesprekken gekeken naar de hermeneutiek. Daarover bleek overeenstemming te bestaan. Niet over het VOP rapport zelf. Het lijkt geen twijfel, de NGK hebben dezelfde schriftbeschouwing als de GKv. Er is vertrouwen over en weer t.a.v. de omgang met de Heilige Schrift.

De vragen aangaande het VOP rapport worden in de NGK herkend. De vraag is nu: Wat is het vervolg? Hoe gaan we om met de vraagstelling rond M/V in de kerk c.q. 'vrouwen in het ambt'? Het is goed om daar plaatselijk over door te praten.

Quant vult aan: De belemmering t.a.v. de bezinning op de vragen rond de hermeneutiek in het VOP rapport is weggenomen.

Muller merkt op dat het VOP rapport binnen de NGK wel is aangenomen. Maar op de Landelijke Vergadering (LV) bleek dat niet alle afgevaardigden / kerken het daarmee eens waren. Het rapport heeft geen echt kerkelijk stempel gekregen.

Het wordt wel een ingewikkeld verhaal, reageert *H. Walinga* (GKv Ermelo). Hij vraagt naar het criterium dat GS en LV gebruiken bijvoorbeeld bij 'Vrouw in het ambt'. Moet dit punt kerk scheidend zijn? Een verschil van inzicht als op dit punt zou z.i. eerder een samenbindende factor moeten zijn, om er buigend onder Gods woord mee bezig te zijn.

Volgens *Muller* is dit wel de vraag waar het om gaat. Hij pleit voor 'bron-georiënteerd denken' in plaats van 'grens-georiënteerd denken'. Wat is je bron; wat is het hart van datgene waarvoor je staat? Waardoor laat je je leiden? Christus is de kern van het woord van God. Als je dat bij de ander ontdekt, dan kun je elkaar veel ruimte geven en gunnen. En ieder zij in zijn gemoed ten volle verzekerd.

Vreugdenhil ziet een ontwikkeling in denken binnen de kerken over eenheid. Dat hangt in de lucht. Als voorbeeld noemt hij de 'toe-eigening des heils'. Dat was eerder kerk scheidend. Maar de notitie van DKE en DE-CGK over 'Katholiciteit' gaf ruimte om er over na te denken. Katholiek denken is: wat gescheiden is weer naar elkaar toe bewegen. We hebben als kerken elkaar nodig. Het is goed om andere kerken mee te laten denken in de vrije discussie over 'vrouw in het ambt'.

Quant zegt dat het VOP rapport uit 2004 nooit op deputatenniveau besproken is tussen CGK en NGK, ook niet t.a.v. de verhouding CGK-GKv. Hij vertelt dat binnen het (nog bestaande) moderamen de

overtuiging gegroeid is, dat er bezinning nodig is over de hermeneutische sleutel boven de concrete onderwerpen uit. Dat zouden algemene gesprekken moeten zijn, een studiedag van de drie kerken die in DOE vertegenwoordigd zijn. Maar misschien ook breder met bv. de Gereformeerde Bond in de PKN.

Walinga benadrukt nog eens de noodzaak om elkaar op te zoeken als gemeenten / kerken. Je hebt elkaar nodig om samen te luisteren naar de Heilige Schrift.

Muller wijst erop dat je dingen niet moet forceren. Geef elkaar de ruimte en de tijd om goed om te gaan met de onderwerpen, ook als je er verschillend over denkt. Hij brengt een opmerking van prof. dr. A. van de Beek te binnen, gedaan op een interne bezinningsconferentie van CCS, DE-CGK en DKE. Dat ging over veiligheid in de kerk. Mensen moeten zich veilig voelen. Dan kun je elkaar ook vrijlaten. Want anders vermoei je elkaar alleen maar.

Vreugdenhil, beeldend sprekend op basis van synode-ervaringen: Het is goed, dat zusterkerken je eens stevig vastpakken en aanspreken. Maar dan moet je elkaar ook weer neerzetten en loslaten en elkaar de ruimte geven om verder te gaan.

M.J. Boersema (CGKV Veendam-Wildervank) vraagt of het geen vlucht naar voren is, wanneer synoden wel plaatselijke samenwerking stimuleren en faciliteren, maar geen hulp bieden op landelijk niveau door te werken aan landelijke eenheid.

Quant: De bredere vergaderingen lijken op dit punt inderdaad geen krimp te geven. Maar plaatselijke kerken worden op hun weg naar eenheid niet gehinderd door deze meerdere vergaderingen. Gemeenten kunnen hierdoor geestelijk krachtiger terugkomen.

Is de GS niet bang ingehaald te worden door de plaatselijke gemeente, waar intensieve vormen van samenwerking zijn? Dat vraagt *Walinga* zich af.

Quant geeft toe dat er frictie dreigt te ontstaan tussen de plaatselijke situaties en de landelijke besluiten/ontwikkelingen.

In het aanvullend rapport van DKE – zegt *Vreugdenhil* – is hetzelfde probleem gesignaleerd. De GS heeft DKE daarom de ruimte gegeven om in te spelen op situaties die zich voordoen in de kerkelijke wereld.

P.H. van der Laan (GKv Hardinxveld-Giessendam) vraagt aandacht voor de contacten met de NGK in H-G. Die contacten zijn zo intens dat er bij DKE een verklaring van instemmend advies gevraagd is. Die kon tot voor kort niet gegeven worden. Nu is er voortgang gemaakt en willen we een stap verder. Mogen we nu doorgeven dat het mag, omdat we als GKv vertrouwen hebben in de NGK, gehoord de bereikte overeenstemming over de hermeneutiek?

Vreugdenhil: Het is de afspraak dat DKE advies moeten uitbrengen, wanneer twee kerkenraden overeenstemming bereikt hebben en / of een samenwerkingsgemeente willen vormen. Soms is dat advies negatief, terwijl je geraakt bent door de positieve ontwikkelingen. Dat heeft dan te maken met de besluiten van de GS. Nu er tussen GKv en NGK overeenstemming is inzake hermeneutiek, is het zaak dat de kerkenraden dit ook samen bespreken. We vinden elkaar en gaan elkaar weer zien. De uitspraak van de GS betekent in zekere zin groen licht voor wat DKE hebben aangedragen. De kerken kunnen vooruit.

Mag er nu een samenwerkingsgemeente GKv/NGK gevormd worden? *Vreugdenhil* is van mening, dat de geboden ruimte voorzichtig gebruikt kan worden. Kan binnen de GKv een samenwerkingsgemeente functioneren, waar van NGK-zijde een vrouwelijke ambtsdrager is? DKE hebben deze vraag meegegeven aan de nieuwe Deputaten M/V in de kerk, voor hun bezinning.

Volgens *B. Lakerveld* (3GK Deventer) kan een samenwerkingsgemeente als geheel wel een vrouw in het ambt hebben, maar het NGK smaldeel alleen niet. Binnen de CGK kan het in ieder geval niet, gezien de besluiten van de GS.

J. Eberwijn (CGK/NGK Zoetermeer) ziet veel ontwikkelingen op het gebied van kerkelijke eenheid. Hij vraagt of we overzicht hebben van de dingen waar de kerken tegenaan lopen. Kan er inzicht gegeven worden over hoe het veld eruit ziet o.a. qua samenwerkingsgemeenten? Hoe kunnen we gemeenten helpen om meer lucht te krijgen?

Van 't Spijker antwoordt dat het Praktijkcentrum in Zwolle in opdracht van DOE een enquête heeft uitgezet om het hele veld in beeld te krijgen. De eerste resultaten van die enquête komen nu binnen. Er wordt aan gewerkt dus.

F.S. Switynk (CGKV Harlingen) vraagt waar de vraag naar 'de vrouw in het ambt' vandaan komt? Z.i. door dat er geen mannen (genoeg) zijn om de ambten te vervullen. Wordt daar wel eens over gesproken? Is dat ook niet nood in de kerk? Het gaat wel dringen.

Quant vraagt zich af hoe het voor vrouwen zou zijn als de ambten voor haar zouden worden opgesteld om reden dat er geen mannen beschikbaar zijn? Op de CGK synode heeft dit punt geen aandacht gekregen.

Walinga reageert: 'Geen mannen meer beschikbaar', dat is wel een heel armelijk criterium. Waarom willen mannen (en/of vrouwen) niet meer in het ambt?

F. Bouma (NGK Dronten) vraagt of je een gesprek (bv. over homoseksualiteit) op gang kunt brengen vanuit kerkelijke posities? In onze kerkenraad hebben we dit punt besproken en het bleek heel gedifferentieerd te liggen. Z.i. moeten we in dergelijke gesprekken veel meer vanuit de Bijbel en de maatschappelijke ontwikkelingen denken dan vanuit kerkelijke posities.

Volgens *Quant* kan het wel, hoewel het heel lastig is. Een onderwerp als homoseksualiteit is heel moeilijk openlijk te benaderen. Toch kan soms op gespreksavonden wel vrijuit gesproken worden. Maar dat hangt dan wel samen met de veiligheid binnen de gemeente.

Muller erkent dat homoseksualiteit een heel teer en kwetsbaar onderwerp is. Hoe ga je daar plaatselijk mee om? Hij wijst op Romeinen 14. Op het punt van het eten van offervlees waren er binnen de gemeente te Rome grote principiële bezwaren. Paulus raadt de christenen aan naar eigen overtuiging te handelen. Dat in de context van het elkaar erkennen als broeders en zusters in Christus, ook al heb je verschillende meningen en maak je verschillende keuzes. *Muller* pleit ervoor om te proberen dat spoor te bewandelen. Elkaar de ruimte geven binnen de gemeente en tussen de kerken.

Maar, vraagt *Walinga*, hoe wordt er over nagedacht als je in elkaars ruimte komt en je wordt door de ander geraakt? Hoe gun je elkaar ruimte?

Muller wijst op 1 Korintiërs 7:15. Beter in vrede naast elkaar, dan met ruzie bij elkaar. "Bedenk dat u door God geroepen bent om in vrede te leven." Dat kan ook van toepassing zijn op kerkelijke contacten tussen twee of meer gemeenten en kerkverbanden. Een dergelijk moment kan komen. Aanvaard dan dat je niet onder een dak kunt, maar dat je elkaar toch weer tegenkomt bij tal van gelegenheden.

H.J. Nijkamp (GKv Wezep) vertelt dat de samenwerking tussen de NGK en de GKv Wezep in een laatste fase zijn aanbeland. De vraag is: Samenwerkende gemeenten blijven of één samenwerkingsgemeente worden? Beide gemeenten zijn groot en samenvoeging zou een gemeente opleveren van ruim 1800 zielen. Maar moet je dat wel willen? Of is het een principiële keus om plaatselijk een gemeente te worden?

Vreugdenhil antwoordt dat vanuit Wezep deze vragen al op de tafel van DOE zijn neergelegd. DOE heeft aangeboden daar een gesprek over te willen voeren met de betreffende commissie / kerkenraden te Wezep. Hij vindt wel dat we elkaar als gemeenten nodig hebben en dat onderlinge beïnvloeding heel goed is.

Muller waarschuwt niets te forceren. Mensen moeten zich veilig blijven voelen. Iedereen in de gemeenten moet het kunnen meemaken. Er mag ruimte zijn voor geloof op verschillende manieren.

Quant ziet dergelijke grote gemeenten niet zitten. Leef dan liever als zustergemeenten naast elkaar in goede harmonie.

E. Bos (GKv Capelle a/d IJssel ZW) vraagt of de deputaten van mening zijn dat ze proactief of reactief bezig zijn? Gaat het om stimuleren of reageren ook in de richting van de PKN (GB).

Quant vreest wel dat er meer sprake is van reactief dan van proactief gedrag. Wel worden in de besluiten van de GS meer de termen 'stimuleren' en 'faciliteren' gebruikt.

Vreugdenhil vult aan. In DOE zitten deputaten eenheid en deputaten kerkrecht. We hebben veelal een kerkrechtelijke insteek. En kerkrecht is naar zijn aard reactief. Het regelt dingen die zich ontwikkelen. Deputaten eenheid willen ook proactief zijn. Zij hebben van de GS de vrijheid gekregen om creatief in te spelen op situaties, die zich voordoen.

Muller stemt hiermee in. Bij DOE komen dingen binnen. En daar reageer je dan op. Maar hoever ga je in je reageren of het maken van een plan?

Van 't Spijker sluit de forumdiscussie en draagt de leiding weer over aan de dagvoorzitter.

6. Rondvraag

Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt

7. Sluiting

Compagnie gaat voor in dankgebed. Daarna sluit hij de vergadering en wenst iedereen een goede reis naar huis.

Baflo, 6 oktober 2014,
A.J. Minnema, verslagschrijver.

Aanhangsel: lijst met gebruikte afkortingen.

CCS	= Commissie voor Contact en Samenwerking (van de NGK)
CGK	= Christelijke Gereformeerde Kerk(en)
CGKV	= Christelijke Gereformeerde Kerk Vrijgemaakt
DE-CGK	= Deputaten Eenheid van de Gereformeerde Belijders in Nederland(van de CGK)
DKE	= Deputaten Kerkelijke Eenheid (van de GKv)
DOE	= Het DeputatenOverleg Eenheid
GB	= De Gereformeerde Bond (in de PKN)
GKv	= Gereformeerde Kerk(en) vrijgemaakt
GS	= Generale Synode
HHK	= Hersteld Hervormde Kerk
K.O.	= Kerkorde
LV	= Landelijke Vergadering (van de NGK)
NGK	= Nederlands Gereformeerde Kerk(en)
PKN	= Protestantse Kerk in Nederland
VOP rapport	= Rapport Vrouwelijke Ouderlingen en Predikanten (in de NGK)
3GK	= Samenwerkingsgemeente van 3 Gereformeerde Kerken te Deventer

Label:

06-10-14: concept verslag gestuurd naar DOE-groep;

11-11-14: vastgesteld in de vergadering van de DOE-groep;